

جمعه - ۱۰ کانون ثانی ۱۹۲۶

جلد : ۵

اوچنچي سنه - نومرو ۵۳

مالي محاسبو

اداره خانه :
باب عالي جاده مقدسه
اقدام يوردي
اتصالنده كي بناده
دايره مخصوصه
صاحب و مدبري
محمد مسيح

آيونه شرائلي
سنه لكي ۲۵۰۰
آلتي آيلفي ۱۲۵
فوق العاده نسخه
ايچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدن
مجموعه من هيتنجه
طبعي تدبير ايدلمين
آثار اعاده ايدلمز

هر آيك برنجي داوره بشنجي كونلري ميفار، علمي، ادبي، اقتصادي، فني رسمي مجموعه در

ز قنیو آلولوریسی

9

قائمتالیزم وقومونیزم

۱. - اقتصادى م و شمار :

آوروپاده ، اوج بويوك عسكرى حكومتك (آلمانيا ، آووستريا - مجارستان وروسيه) زوالدن سوڤرا يالڤاڤاقتصادى ، حكومتلر قالمشدر . بوكون آوروپا داخلى و خاراجى سياستلر اوزڤنى (نوڤ) اقتصادى مسئلئلر تشكيل ائدر .

بوعسکری اداره لک اقصائی اداره لک ترک موقع ایتلی بوندن بویه بشریت تارینخنده (ایش) لک اکم مهم موقعی اشغال یدیه جکملک سیاسی برافاده سی در . حرب دورینک عسکری حکومتلرینه ، ایش دورینک اقتصادی حکومتلری قشابل ایدر . قاپتالیست و قومونست حکومتلرینک ایکسی ده « ایش حکومتی » در . بوایش حکومتی هر نه قادر هنوز برکوتور = حرث حکومتی دکلمه ده آرتق حرب حکومتی ده دککار . بو هر ایک حکومت شکلی ده استحصالک ترییدی و صنایعک ترقیسی محمد علی سلیمکده موصف مستحصار طرفندن اداره اولو نمقده در .

عسکری حکومتلر عسکرلر طرفندن اداره اولونمسه
مقابل، قومونست حکومتی هندوستری (صناع) ایشجیرینک
تشکیلاتی و قاپیتالیست حکومتی هندوستریلر = صناعی مشبثلر
طرفندن اداره اولونمقدور .

قائداييزم ايله قومونيزمك آرازنده كي مناسبست، قوتاييزم =
قوتليك لك ايله پروتستانيزم = پروستانلغك بربرليه اولان
مناسبتنه بگزور. عصرلرجه ميلونلرجه انسان قاني دوگولمسته
سيت ويرشدنلي مذهب محابره لري بوييكي خريستيان مذهبك
يكدبكرينه ضد برز عمده اولسي كي ياكش قناعتدن (ظندن)
الري كلشدر.

بوكونده قاپتاليزم و قومونيزم مجادله‌سى شبهه‌سز يا كلش
تلق بوزندن ائلى كلكده در .

كر ك قاتوليزم ايله پروتستانيزم ، كركسه قاپتاليزم ايله قومونيزم عهدهلري آراسنده كي سونمز انتقام حسنك و نهياستز شدتلي مجادلر لك سببي بو عهدهلر ك حقيقت حالده بكد بكد سته ضد ويياجي اولملي دكل ، بالهكس آولر نده كي عضويت و نهيه قراحتدر .

باشقه دورلو دوشونور و باشقه اقتصادي پره نسييلر تعقيب

سپاہ نرل ... باشکہ؛ سودالی قوللار کی

صارمانان بختيار تول، بو، ايخه سياه خيال، بختملاقينانان
بر آهنگ اولدي. روحك معبدنده قندلاري سوندوردم،
اسمرولوش كولكي صاحبلر كياشله ندي. بوتون ركيج عرك
آنا تيله دو قودنيغ باش اورتوك. اوفق ايكنه لركله قوللاري
صيرلاندنيغ سودالي تول، عاشق تول، باق؛ عجران آخسياه
باشكده صيرلانيور. شقاقلر كدن قوللاريك دوغرو اوزانان
سياه، مقوس خطلر؛ چيرپيان سياه صاحبلر، بعضا بر جنب
نجه سياه يوقاري بوكلور، سورنوب نازلانيور. عجرانلي
عاشقك بوسلر صوندوريور. اوزمان؛ داليورم. اي محمدن،
غبطلي بر سس، دييور، كاشك باش اورتولوا ولسه ديم. آ...
كاشك بر سياه تول
نور.

نور

سالحه داتن هم مليك قیزی اولوبور، همده عبدالعزیز افنديك طور وني...
 حالوكة ندیم، مليك اوغلنك اوغلدير (رامن نذكره سي) و آنا
 دده سي قره جاي فزاده عبدالعزیز افنديدر (صفائی نذكره سي).
 عصمت افندي به كوره «شاعر احمد ندیم افندي» اختلال آشا.
 سنده بشكطاشده كي أونده ياقا لوب قتل ايله كفن و بك اوغلي مزارا فته
 كورمولا كفن سوكرور قورجه احمد كي مزار ايجون برده درس عام
 ندیم افندي «بولغندې باشقه چاره قاشمدر... حالوكة ايسته بونام
 تارنجر و ايسته او دورا شاشمدر» بوتون علما سلسله سي منتظا كور.
 سترن «وليع الفضلا» لك اوج جلدی وخاصةً اوچنچي جلدی
 ميداندهر: «مدرس و مشهور شاعر سوكرلي ندیم زدن باشقا ايكنچي
 بر ندیم احمد افندي يوقدر. دېنجهك» «شاعر ك آدی احمد ندیم در.
 مزار طاشنده ندیم احمد يازيلي. بونچون؟» ايراني بييلر كي مخلص
 ايله آتيلان آدامار ك آصل اسمليك دها سوكرور يازيلامي اسكي
 مورخلر به رهنه ندر! بييلر كي اتي بيان، اتي بييلر كي شريدن
 اميت و قلمطايه بحث ايدن معلم قانچ افندي ده بويوك شاعر ك اسكادرد
 قورجه احمد مديون اولديغه قانچ ادي (اساي). ذات ينه اربابچه
 معلومدر كه اون ايكنچي عسرك بارگاه اورتا زنده وفات ايدن نجه نجه
 عالم، شاعر لهپ قورجه احمد در، آشاني يوقاری نديك جوارنده
 مدفوندرلر: ايسته سليم افنديلر، ايسته كاي افنديلر، ايسته نيلي افنديلر...
 تاريخي بر اترك ضياحي، البته تاريخي موجب بر باقره فقط
 تاريخ مجموعه سنده مندرج اوج بوجوق صحيفه لك بارگاه سي به يوق
 افندي طرفنه يازيلان مكل فليك احترامدن نورده ايدم. لك باسملر نه
 نيلي يولابلدور.

علی مراد

اوجنچی سنه

آچدیرموردی . منورلر بوروزوا حتی کویولر بولشه ویکلره قارشى عاطل مقاومت (پاسیف مقاومت) حالده ایدیلر . بوکا علاوه برده قاتلق .

ایشته بوغیر مساند شرائط و روس ملتک تشکیلاته اولان قابلیتمز لکی نظردقته آلتیره ناصل اولوبده روس صنایعک و روس اقتصادیاتک بوس بوتون عمواملاندیقنه تعجب ایتیمک ممکن دکلدور . بوکنج قومونیزمک بوکونه قادار اولان موفقیتسز لکلری کاله ایرمش باشلی باشلی قاپتالیزمک موفقیتلری ایله مقایسه ایدرک نتیجه حیقاروق بکی دوغمش بر جوجنی تحصیل و تربیه کورمش . کاله ایرمش براراک ایله قارشولاشدیره رق چوجک آبدال = idiot اولدیقنه حکم ایتیمک بکزمه ؛ چونکه :

بوچوجقده بلکده انکشاف و تکامله مستعد بر دکا حتی دها اولابیلر . عینی صورته :

حتی بولشه ویزم روسیهده بوغولاش بیله اولسه برکون کلوبده دها شمولی بر سوسیال انقلابک امکانش انکار ایتکده تجربه سز لکه دلالت ایدر .

۳ . - قاپتالیست رقوزیست استحصالی : قاپتالیست اقتصادیات سیستمک الک بویوک فائقتی . اونک تجربه کار اولمسنده در . اول تشکیلات واستحصالاتک بوتون مه تودلرینه ، طبعیت و انسان آراسنده جریان ایش و ایتکده اولان مجادله لرک بوتون غوامضنه وسوق الجیش اسراوینه واقف و حکمی آلتنده کافی درجهده تعلیم و تربیه کورمش صنایع افراد وضابطلرینه مالکدر .

بوکا مقابل قومونیزم غیر کافی ارکان حربلری واسطه بیله بکی مجادله پلانلری چیزمکه ، بکی تشکیلات واستحصالات مه تودلری بولغه چالیشمقده درلر .

سرمایه دارلرک آجیلش وایشاک برشراهد ایلرله ملرینه مقابل قومونیزم اقتصادیات ره وولوسونک = اختلالک بالظه کورممش اورمانلرنده و صارب بایرلرنده کچی پولی و تیلیکی ایزی بولغه چالیشمقده درلر .

قاپتالیزمی کار ، ضرر ، رقابت کچی تحریک واسطه لریله صناعی و اقتصادی برمه قانیزمینی دائمی بر حرکتده بولوندران امثالسز برموتور چورمکده در .

بوموتورک اسمی : مغونیزم = شخصی منفعت در . قاپتالیست اقتصادیات سیستمک حامیسی بر قاپتالیست

ایدر ، انسانلری ووروب تولدورمکه ، آج براقنه ، بشریت نامنه ، صلاحیتدار اولدقلری طن کی یا کلش بر نقطه نظر تعقیب ایتدکلری مدتجه کرک قاپتالیزم ، کرکه قومونیزمک هر ایکسکندک غایت آلاق بر اخلاق سویه سنده بولوندقلرینه حکم ایتک ایجاب ایدر .

نظری اولارق قومونیزمک استناد ایتدیکی اساسات وقوشدینی غایه قاپتالیزمککندن دها اخلاقی در ، چونکه قومونیزم کندی قوزخی مدافعه و اثبات ایچون دها او برده کتیب و دها عادل نقصه نظرلر سرد ایتکده در . فقط (تعقیق) ک ترقیسی ایچون بو آخلاق نقطه نظرلر عامل مجیر (قطعی سبب) اولامازلر . اصل مسئله نک روحی شودر :

عجیبا قاپتالیزم سیستمیمی ، یوقسه قومونیزم سیستمیمی طبیعی قوتله قارشى تعقیق طرفندن آجیلان حریت مجادله لرینک حسن - نتیجه ایتراشه دها زیاد موافقدر ؟

۲ . - روس فیاضقوسی : بوکونه قادار اولان تجربه ره باقیلرسه موفقیت احتمالی قاپتالیستلر لهنده ، قومونیزستلر علیهنده در . قاپتالیست اقتصادیات سیستمک ترقی وانکشاف ایتسه مقابل ، قومونیزم اقتصادیاقی تشخ و انحلال ایتکده در . (آرتق بوکونیک روس بولشه ویکلری بورونلری حراسنده کیده میه جکلری بویوک روس کتله سنی قومونیزم [اوتونی] سنه فدا ایدمه جکلری تقدیر ایدرک ره فورم ماسکسی آلتنده هر کون بر آدیم دها قاپتالیزمه دوغرو رجعت ایتکده درلر . روس داخلی سیاستک صوک سنه لرده احراز ایتدیکی موفقیت قومونیزم غایمی یولنده دکل ، قاپتالیزمه رجعت یولنده تأمین ایدمشدر .)

معافیه بویاک تجربه دن بویکی کوروش طرزینک حقیقی قیمتلری حقنده صوک حکمی و یرمک بسط اولسه ده حق دکلدور . اولار روس قومونیزستلرینک نکمی داخلی و خارجی شرائط آلتنده روس اقتصادیاقی األرینه آله رق اداره ایتدکلرینی قیصه جه تخطر ایتک ایجاب ایدر .

عمومی حربک یقیقی تأثیرلری دولایسه روسیه عسکری ، سیاسی و اقتصادی انحلاله دوغرو کیدیوردی . الک مهم صنایع مرکزلی اشغال ایدلش ، متبایسی غیر قابل استفاده ایدی . سنه لرجه بولواق (روسیه ایلک اختلال سنه لرده اشلاف حکو - متلری طرفندن محاصره ایدلشدی) حاجی و داخلی حربلرکوز

ایشجیلرک عدم نمونیتندن و بالندجه قیام و عصیانلرندن کوندن کونه کوفله نمکده در .

دینه بیلرکه : قومونیزم مجادله سی ، ملت مجادله سی ، قاپیتالیزم مجادله سی تختلری محافظه ایتک ایسته یین صنایع قارلرینک سرکذشت مجادله سی در .

برقومونیزم ایشجینک مساعیسی کندی حکومتی و حکومتک شکل اداره سی و برقاپیتالیزم عمله سنک مساعیسی ایسه کندی حیاتی ایچوندر . کورولورکه : بریده بو مجبوری ایشک حقیقی محرک (یای ، زنبک) مغوئیزم = شخصی منفعت ، اوده ایسه سیاسی ایده آلیزمدر . عصریمز اخلاقیاتنک بو کونکی سویسی کوز اوکته آلدقده بو منفعتک ایده آلیزمدن دهاا چوق قوتلی و فعال برموتور اولدغنی تسلیم ایتک ایجاب ایدر . بوندن دولانی درکه قاپیتالیزم اردوسنک حرب قیمتی قومونیزم اردوسنک حرب قیمته چوق ، پک چوق فاشدر .

قومونیزمک آئی برایش بلانی (نظریه) : قاپیتالیزمک ایسه مکمل و قوتلی برموتوری (تطبیقات) و اودر . بوایی مساعی بلانی ایله مکمل و قوتلی برایش موتوری برلشدریمک بشریت ایچون آلمدر . ایسته بوغاییه کیدن بول : تفتیق یولی در . بوکا موفق اولاجق صرف مهندس ذکسیدر .

قاپیتالیزم - شاید مقدرسه - صناعی قصانلرندن دک - اخلاقی قصورلرندن منقرض اولاییلر . قاپیتالیزم اقتصادیا قی ایشجیلرینک هر کون تازه له من بوسوره کلی عدم نمونیتلری اوزون زمان مترابوز ایله صوصدریرلوب قان ایله بوغدریله ماز . ایشجیلر کوتلوردهل = حرثی سویملری یوکسلدکجه و بیلکلیری تشخیص ایتدکجه حریتلری قازانه جقلر و دیگرلرینک شخصی منفعتلرینک آلتی اولقدن قوروتوله جقلدر . استقبال قومونیزمه موعوددر . فقط بوتون انسانلرک ملک یعنی هریر انسانک علمیه عامل بر اخلاق خوجاسی اولدغنی براستقبال .

بالکیز برچوق یوکسلک امل و غایه کی بوشراطده غرقابل . ایفا و بواستقبالده الک حقیقی معناسیله بر اوتونوی یعنی تام برخیا ل خادمدر .

عصریمز اقتصادیانک طالای روس تجربه سینه باغی در . روس مالی ، روس قانی و روس کوتلور = حرث قیمتلریله بیلان بو تجربه یه مانع اولوق لزومسر اولدغنی قارادوغرو

حکومتک همسریری = سیتوایی اولان هر هانکی برقاپیتا لیست (سرمایه دار ، متشبت) ، برمخترع ، برمهندس ، برتجار ، برایشی حاصلی هرکس دیگرلرینک رقابته قربان اولماق ایچون قوت و ذکاسنک صولک حدینه قارار چالیشمه مجبوردر . بویه برادونک عسکر و ضابطلری مغلوب و مقهور اولماق ایچون داتما یلری آتیلوق و غالب کلک ضرورتده در .

صوکرما متشبتک حر و خصوصی فکر تشبیه ده قاپیتالیزمک باشقه برافشیت امثال مشترکی در .

قومونیزمی تهدید ایدن الک بویوک تهلمک ، اقتصادی قرطام . سیه جیلاک و قومونیزمک صناعی - اقتصادی الک بویوک فاشتیعی قی قاتغوری (نوعه) یه عائد بوتون مستحصل انسان و طبیعی قوتلری توحید ایدرک طبیی ثروتلرک متحد برپلان داخلنده راسیونل = معقول [کار برقان و یاخود هیچ اولمازسه ضرر ایتمین بر مؤسسه سنک اقتصادی وضعیتی] اولاراق اداره ایدیه . بیه جکی امکانی در . (نظری اولاراق) .

قومونیزم اردوسنک تک بر قوماندآ آلتند مشترک دوشناه قارشوی یورویه بیه سینه مقابل ، متفرق قاپیتالیست فرقه لری قسماً بکدیگر بیه چارپیشمه مجبوردرلر : رقابت مجادله سی .

[رقابتی قالدیرمق نه دوغرو ، نه ده ممکن اولان برشی در . ایکی انسان ، ایکی جماعت ، ایکی ملت ، ایکی قطعه ، ایکی دنیا حاصلی ایکی لک مفهومی موجود اولدقجه رقابتده باقی قلا جقدر . پ ص]

بوندن ماعدا قاپیتالیست اردوسنک انتظامی قومونیزمست اودو . سنک کندن دهاا آز صیقی در . چونکه : برقاپیتالیست مؤسسه سنک ایشجیلری مساعیلرینک آخرتک بر قسمنک دوشیان تلقی ایتدکبری سرمایه دارلرک جیبیلرینه کیردیکتی ، قومونیزمست مؤسسه سنک ایشجیلری ایسه بر قومونیزمست حکومتی ایچون چالیشدقلری و کندیلرینک بو حکومتک حصه دار و معاونی اولدقلیری ظن و قبول ایتکده درلر .

بوندن دولانی بر طرفده ایشجی ایله متشبت متحد و شریک دیگر طرفده ایسه متشبت ایشجینی نه زن و اونک سعیدن کوبک بویوتنه (تعبیر معذور کورولسون) بر معارض تلقی ایتدکده در . و بونک ایچوندرکه ، قومونیزم غرهو اعلاخی منع و بازاولری چالیشمی آمره قارار واره بیلر سده قاپیتالیزم بویه رادفقال حرکتلره جسارت ایدمیز .

قاپیتالیزم ، قومونیزمک پروبافلندا (اغوا) سندن الهام آلان

پراتيق ومؤثر برصورتده اثبات ايدن بر حقيقت وارسه اوده
مثلا آمريکا عمله سنک شرائط حياتيه سنک ، سفيل روس
عمله سنک شرائط حياتيه سيله قياس قبول ايتز درجه ده مرفه
اولمی در .

رفاه باشقه مساوات بيه باشقه در . اساس رفاه در ، مساوات
دک . چونکه ، بويوک برکنله مک متساویاً آجلقدن نوله می .
صونوقدن دوکمه می دک : بوکنله مک حال ووقتک یرنده اولمی
اساس در . بوآزاده بر قسم ویا بر قايچ کیمسه مک باخالصه زنکین
اولمی یالکز متکبر وحسود اولانارک کوزینه باته بیلیر .
ایده آل بر اقتصادیاتک نایه می بشریتی عمومی رفاهه اولاندر .
مقسه ده ، بو حال بوکون مع الأسف غیر ممکن در . بشریتی استقباله
بوایده آل حاله ایصال ایده جک یول تحقیق یولی در . سیاست
یولی دک .

حقیق قاپیتالیزم آنجق سوسیال بر پروگرام تطبیق ایتکه بقا
بولایله جکی قیماً مدرکدر . اوکندیسنی ، اختراعه ، مدنی
وانسانی خصوصاته صرف اولومنی ایجاب ایدن ملی ثروتک
مدیر وناظمی تلقی ایتکده در .

یالکز ایشجی ایله باریشان بر سوسیال - قاپیتالیزم ومنور کته
بوونکه بر لکده مستحصل سرمایه ایله باریشان لیه وال - قومونیزم
بو پروگرامک تطبیقده موفق اوله بیه جکدر . حال حاضرده بو
ایکی یولدن برنجینده انکازیر و آمریقالر ، اینکچینده ایسه
حقیق وطرفکیر قومونیزمک غیر قابل تطبیق اولدینی کوردن
روسر کیمکده درلر .

موفق اولق ایستین صناعی بر مؤسسه مک اوج شیه احتیاجی
وارددر : منور متخصصلر ، جان و کوکلدن چالیشان ایشجی
و مستحصل سرمایه . مظفر اولق ایستین بر اورودونکده مبدول

باریه ، منظم عسکره ، ومقتدر ضابطان وار کان حربیه احتیاجی
اولدینی کی . قومونیزم نهایت قاپیتالیزم دن داهار بر جوق شیلر
اوکره نه بیه جکی تقدیر ایتشددر . بوندن دولایدری که بوکون
روس بولشه ویکاری خصوصی تشبث فکری یکیدن نشوقه ،
ایش باشه بويوک صلاحیتله عزمکار ومتخصص مهندسلر کتیر مکده ،
کارداش تارک وعدایتکده ، مملکت قاجانلری (بهمقرانلر = مهاجرلر)
مملکته دعوت ایتکده ، مختلف وسیله لره اجنبی سرمایه سنی مملکت
جله چالشمقده ، حاصلی ضعیف ایده آیزم موتوری داهاقوتلی
منفعت شخصیبه وعزت نفس قوتی ایله تحریک ایتکده ، و بو

دکدر . زیرا : بو تجربه مک نتیجه می ، « عجبا قومونیزم دنیا
اقتصادیاتی اساسندن مطلوبه موافق بر صورتده (ره فورم = اصلاح)
ایده بیه جکی ، بوقسه بوتون مجذولرینه رغماً قاپیتالیزمی
مخافقه ایتک لازمی ؟ » تعزیه پراتیق وقضی اولارق صصوک
جوابی ویره جکدر .

چونکه : اگر قومونیزم - اقتصادیاتی لالاسنکده دیکتی
وارسه کلی بویه دیکتلی لالهیه هر حاله ترجیح ایتلی یز .

۴ - اجرتی و کوکلی مساعی عسکرلری رایش بیلر :
بارا ایله عسکر طویلاندینی دوورلده هر زنکین شخص بر
اردو تشکیل وتسلیح ایدر . وضاتون آلدینی بواردویه قوماندان
اولور وسرکشدتن سرکشدته سوروکله ردی . بوکونده هر
زنکین بارا ایله یوزبیکلرجه عمله دن تشکیل ایدن ایش اردولری
تشکیل ، تسلیح واداره ایتکده در . وقتیه پیش بواجرتلی اردولرک
قوماندانلری مثلاً بوکونکی صنایع قرالری (پاترونار) ده مساوی
حقوقه مالک شخصیتار کی قرالر وحکومتلر ایله مذاکره ،
مقاوله عقد ومعامله اجرا ایتکده درلر .

قومونیزمک مساعی اورودوننده یایق ایستهدیکی ره فورم
بوتون فرعا تیه بوکون هر مودرن هیئت اجنبایه (حکومت) مک
چوقدن پامش اولدینی عسکرلری ره فورمک تماماً عینی در .
مودرن حکومتلرک پایدینی بومدافعه اردوسی ره فورمی ، اجرتی
عسکر یرینه ملی اردویی ، کوکلی عسکر یرینه عمومی
عسکرلری مکلفیتی قویدی ؛ وعسکرلکی حکومت انحصاری
آلته آلاق خصوصی عسکر طویلاندینی منع ایدنی . مکلفیت
عسکریه وظیفه سنه اخلاقی قدسیت مفهومی قاریشدردی .

ایشته قومونیزم ایش حکومتی ده مساعی اورودوننده بویه بر
ره فورم یایق ایسته یور : عمومی مساعی مکلفیتی ، صنایعک
حکومتلشدیری (حکومت انحصاری = بکلک) ، خصوصی
تشبثلری منع . خصوصی تشبثلر یرینه حکومت طرفندن نصب
ایدنش مدیر وقومیسرلر ، مساعیه اخلاقی قدسیت .

قومونیزم بر حکومت ده بالذات حکومت ، قاپیتالیست بر
حکومتده صنایع تشبثلری بومعظم مساعی اوردولری مک حشمتلی
قوماندانلری در . هر ایکی اورودونکده حقیق دوشانی بردر .
بو ایکی صورتا یکدیگرینه معارض اورودو باشقه یوللردن کیدن ،
فقط مشترک دوشانه متحداً ضربله لرلشدیردن ایکی متفق در .

۵ - سوسیال قاپیتالیزم رایش بیلر :
قاپیتالیزمک حال حاضرده قومونیزمه هر حاله مرجع اولدینی

تۆركىيەنىڭ تارىخىدا ۋەلىيە

-بايدى-

اوعصرده سالاڭىك مولۇنخانە سىندە نامى ددە ، استانبولده سعيد افندى ، قونىيەدە حسب ددە مشهور بىلىنۋورلردى [۱]
سعيد افندى ايله بر عىصرده بولۇنان ئىجلاردىن (محمدنورى)
افندى اسمى يلزىلاجى بر نقاشدور. (محمد ضيا) بۇنىڭ تەدقىقلىرىنى
كۆرۈڭ: (محمد نورى) افندى طريق مولۇيەدن اولوب غايت
اعلا كىرىشتىن ، موسىقى شىناس ، واصول سەنەتچىسى دات ايدى .
خردكارى « فخرى اوغلى » تەجرىبىلىك كىشى . مولۇنخانە سىندە
ياپاردى . اكىرى قانچە سىد جمال الدين خانقاھى مشايخەنەمندانى
مىناندە سىيد محمد افندىنىڭ مىخدومى ايدى . كىندىسى اوياب
ئوقۇدن اولوب دائىما بودر كەلدە ساكن اولوردى . مرقاى برذات
اولدىنچىدىن بۇرە تراش اولماز ، بوسىدىن كىندى كىندى مىقاس
ايله قىرقات ايدى . كەساقالى كى كىزە وگاە مطروش اولور ايدى .
بويوك ، كوچوك هر كىس زىيارىتىنى كىردى . حالت افندى دە
رعابت ايدردى . حتى تىكىنى تەمىر ايتىدور . شىدى (۱۲۳۸) دە
وفات ايتىدور . دروكە درۈشندە وپدىر ياتىدور . سىندوقەسىندە
مولوى سككى واردر . بكار اولاراق ياشامىشدر . [۲]

(محمد ضيا) بۇ ، بونقاشنىڭ اثرلىرى اولوب اولمايدىغى
سويلايمەيۈر . بۇرە ھىچ بر پردە اولنك نقشلىرىنى تصاداف
ايتىدۇ . (عبدالباقي) ددە مجموعه سىندە شىخلىكى زمانىتە غاىد
وقايىع . آراسىندە پىشلى قەنىك تەمىر ايتىدور . بىش . ايدىيور ، دىيوروكە:
قە حضرائىك چىنلىرى تىجىد وبعض تعميرات لازم اولدىقتىن
چىلى افندى (سعيد ھىدىم) طرف دولتە افادە ايتدى . (سلطان
محمد) دىخى مكمەل تەمىر اولبى مراد بىيوروب ۱۲۳۲ سىنى
جىزائى الاول ايتىدە (حالت) افندى طرفىنى امر ھايولرى
صدور ايلەدى .

(حالت) افندى كىندى خواص خىدمەستىندە (مصطفى) آغا-
نقاش نام سىب طريقەت بر كىمسەنى پىنا امىنى نىصب ايتدى .
ودىكر اقتضا ايدىن معمار آغا خلىفەسى وسار عملە تدارك
ايدىلەيدىن صوكرا ۱۳۳۲ جىزائى الآخر - جمەكونى قونىيە
جانبە كىتدىل . اورادە تەدقىقاتى اجرا ايلەدى وكوناھىيە
[۱] اوتتى نىسخەنىڭ (۱۰۲) . ئىچى خىجفەسىندە سعيد افندى
۱۱۰ ئىچى نىسخەنىڭ (۱۶۹) . ئىچى خىجفەسىندە نامى ددە دەر ئوتۇر
واردور . اورالارە مىراجەت .
[۲] استانبول وبوغاز ئىچى ، مىد شىيا ، مى ۳۵۴ - ۳۵۵

مخلفات مساعى سىستىمى ايله روس پرولەتارىنىڭ استىحصال قوتى
آرتىرىمى تەسىم ايتىدور .

صوكەتلىقلار (فخاطلىق) روس زىمامدانىڭ عقارىنى باشلىرىنى
كىتدى . وياقچى قوراللىق ، دوندورمىچى صونۇق ، ئولتورمىچى
قىتلىق آقتىلىك بولۇن اىستازدە وغرايدوقلى ايله بىلىدەك
دەشتلى جازىدىن داھا غدار واماىسز اولدىغى اوكرىدى .
حق نصرفك نىچى ، بونكونىڭ اخلاقى كوز اوكنە آلدوقىدە
غىر مەكن در . بونىكە برابىر قومونىزم ، دوتيا اقتصادىنىڭ سىلسە
اىستىشاقىدە مەم براقلاب نەقشەسىدور .

۶ - (نورست) اىر وكرىدەك شاقىندور :
قايتاىلىزم ايله قومونىزم بىكىدىكىلە آكلاشمىغە مىجوردور .
بو مىصالحىيە شەپەسىز ھىر اىكى طرف قراز كەتتىدە مانع اولوق
ايتىمەن عقالى اىحتىل بولۇنمايحق دىكار . فقط آجىق واوزاق
كوردن بونىكە شىخىستلار عىصرىك مەنىتى اوزلاشەرق قورتاد
رمەنىك ، بوغوشەرق تىخىزب ايتىمەكن داھا خىرلى اولدىغى اير
كىچ تەدىر ايدەجىكدر . بونكونىكى مودەرن اورودولردىن ماضىنىڭ
ودە قورائىف سىراى مارشاللىرى (باشلىرى) ناسل قالمىقىدە ايسە
بو اوزلاشمىنى تەقىب ايدىن يارىنىك مساعى اورودوسىندىن دە
دە قورائىف قايتاىلىستلارنى مستىحصال اولمان تىخىرلىر وحاظر
بىيجار اورەدن قالمەجىدور .

بونكونىكى قايتاىلىست اقتصاد سىستىمىدە اىكى اقتصادى قوت
غروبى مىشتىكا اداره ايتىدور :

مىشتىلارنىڭ تىشكىلاتى : Trust ، ايشجىلارنىڭ تىشكىلاتى :
كەوەر كىشافت = Gewerkschaft بولايكى مىخالف قىلىك
مىنسوب اولدىقارى تىلكىنىڭ عمومى سىياسىتى بولامىتئورلى اوزرىنى
اولان تاثيرلىرى كىتىدەكە آونمىقىدە . بولايكى تىشكىلاتدە ، طبقى
مەوئان واعىبان مىجلىسى ، سىناو و تىرىيولار ، لوردلر وعوام قارەسى
كى بىكىدىكىنى تامام ووقىتىش ايتىدور .

طبيعى قوتلار غەلبە ، طبيى ثروتلىرى اىقتىام وظيفەسىنى
(نورست) لىر قازانبلان كارك (غنىمەت) تەقسىمى كەوەر كىشافتلىر
تەقىش وادارە ايدەجىكدر .

استىحصالنى تىرىدى . تەنىق = علمى صىناىك ترقى وىتكاملى
خىصوصىندە قايتاىلىزم و قومونىزم بررلىرىلە قارشولاشەجىلدر .
چونىكە بو استىحصال دەنىق قوتلار تەقسىمدە مىخالفدور . بىشرىنىڭ
آئىسى بولايكى قوتنىڭ آكلاشمەسىنى باغلى در .

بىرلىق . ۳۰۰ تەشرىت ئاينى ۱۹۲۵
اسىق اوغلى
بىر مىرقى